

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع دهها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک بپیوندید.

لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک (کلیک کنید)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- تأثیر اندیشه و تعليمات کنفوشیوس را بر نظام سیاسی و اجتماعی چین از متن درس استنباط و بیان کنید.

» پاسخ «

کنفوشیوس بیش از هر چیزی به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره دین یا خدایان چینی کم صحبت کرده است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند. انتخاب مأموران دولتی بر پایه‌ی اصول و تعليمات کنفوشیوس بود که براساس توامندی و شایستگی‌های خویش و نه بر بنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند. کسانی که داوطلب خدمات دولتی بودند، به منظور اثبات استعداد و صلاحیت خود، می‌بایستی در آزمون‌های مختلفی شرکت کنند.

۲- در دوران فرمانروایی سلسله‌ی هان چه تغییر و تحولاتی در چین پدید آمد؟

» پاسخ «

کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ پیشرفت نمایانی کرد و چینیان به ابداعات و اختراعات مهمی دست زدند و از سمت جنوب و غرب با تمدن‌های دیگر از جمله ایران ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کردند. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد در این دوره گشایش یافت.

۳- نقش شی‌هوانگ‌تی و اهمیت اقدامات او را در تاریخ چین باستان شرح دهید.

» پاسخ «

به معنای امپراتور اول را که پیش از آن مخصوص خدایان و قهرمانان اساطیری بود. برای خود برگزید. شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه‌ی گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. وی هم‌چنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود. یکی دیگر از اقدام‌های مهم وی، تکمیل دیوار بزرگ چین بود. فرمانروایان پیش از او برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراگرد، قسمت‌هایی از این دیوار را ساخته بودند؛ شی‌هوانگ‌تی بخش‌های مختلف این دیوار را به یک دیگر متصل کرد تا دژی به طول ۲۴۰۰ کیلومتر با ۲۵۰۰ برج نگهبانی در مرز شمالی چین شکل بگیرد. برای ساخت این دیوار، افراد زیادی به بیگاری گرفته شدند که بسیاری از آن‌ها در حین کار جان سپرdenد.

۴- خاستگاه آیین برهمنی و ویژگی بر جسته‌ی آنرا توضیح دهید.

» پاسخ «

آریاییان هند همانند قوم بزرگ آریایی، خدایانی که مظاهر طبیعت بودند، مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش و به مرور زمان آیین پیچیده‌ای در هند پیدا شد که به خدایان متعددی که در ودایا مورد ستایش قرار گرفته‌اند باور داشت و آداب و مناسک دشواری به پیروان خود از جمله قربانی کردن تحمیل می‌کرد.

۵- دستاوردهای مهم تمدن سند را فهرست کنید.

پاسخ (۱)

- ۱) شهرهایی براساس نقشه دقیق و معماری تقریباً یکسان می‌ساختند. خیابان و معابر با پهنای معین و راست گوشه بودند و شهرهایی مانند مو亨جودارو و هاراپا بناهای عمومی به عنوان معابد و انبار غله داشتند و مجهرز به شبکه فاضلاب بودند. ۲) متکی به کشاورزی محصولاتی چون گندم، جو، پنبه^(۳) پرورش دام به ویژه گاویمش^(۴) داد و ستد با ایران و بین‌النهرین^(۵) آثار هنری، مجسمه و زیورآلات و ...

۶- دربارهی چند اختراع مهم چینیان باستان به صورت گروهی تحقیق کنید و گزارش آنرا در کلاس ارائه دهید.

پاسخ

پاسخ به عهدهی دانشآموز

۷- به نظر شما آثار کشف شده از آرامگاه شی‌هوانگ‌تی چه کمکی به مطالعه و شناخت تاریخ و تمدن چین باستان می‌کند؟

پاسخ

این آثار فرهنگ و آداب و رسوم آن روزها را توصیف می‌کند و نحوه زندگی و وضع آن زمان را می‌شناساند.

-۸- با مقایسه‌ی نقشه‌ی طبیعی تمدن‌های بین‌النهرین، مصر، هند و چین باستان، درباره‌ی زمینه‌های جغرافیایی مشترک این تمدن‌ها و تأثیرات آن‌ها بر ویژگی‌ی اصلی تمدن‌های مذکور گفت و گو کنید.

پاسخ

یاسخ به عهده‌ی دانش آموز

۹- با انتشار خبر مرگ اسکندر، کدامیک از فرماندهان هندی بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت؟
۱) آشوکا ۲) چندرابویتا ۳) موریا ۴) ریگودا

پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چنдра گوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت.

۱۰- کدام اقدام به شیوه‌هایی از فرمانروایان سلسله‌ی «چه این»، در سرزمین باستانی چین نسبت داده شده است؟

- ۱) تکمیل دیوار بزرگ چین
۲) گشايش جاده‌ي معروف ابریشم
۳) جلوگیری از ورود آیین بودا به کشور

۴) رواج مجدد اندیشه و آیین کنفوشیوس

پاسخ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تکمیل دیوار چین یکی از اقدامات مهم شیوه‌های هوانگتی بود.

- ۱۱- جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می کرد، در کدام دوره گشایش یافت؟
۱) شانگ ۲) چو ۳) چهاین ۴) هان

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می کرد، در دوره هان گشایش یافت.

- ۱۲- به ترتیب، گشایش جاده ابریشم و تکمیل دیوار چین در زمان کدام سلسله ها چینی صورت گرفت؟
۱) هان - هان ۲) چهاین - هان ۳) چهاین - چهاین ۴) هان - چهاین

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می کرد، در دوره سلسله «هان» گشایش یافت و تکمیل دیوار چین در زمان حکومت شی هوانگ تی از سلسله «چهاین» صورت گرفت.

- ۱۳- کدام مورد به دوران سلسله هان در سرزمین باستانی چین نسبت داده شده است؟
۱) راه یافتن آیین بودا به آن سرزمین ۲) ساخته شدن دیوار عظیم چین ۳) گشایش جاده ابریشم ۴) عدم گسترش یافتن اندیشه و آیین کنفوسیوس

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پس از مرگ شی هوانگ تی و در دوران حکومت هان، اندیشه و آیین کنفوسیوس دوباره رواج یافت. در دوران سلسله هان، آیین بودا به چین راه یافت.

- ۱۴- موردی که به تدریج سبب روی گردانی برخی از پیروان آیین برهمنی شد، کدام است؟
۱) آمیخته شدن با خرافات و رسوم سخت ۲) رسوم سخت قربانی کردن ۳) تشکیل دادن کاست یا طبقه ممتاز به وسیله برهمنان ۴) مناسک طاقت فرسای آیین آن

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مناسک طاقت فرسای آیین برهمنی به تدریج موجب روی گردانی برخی پیروان آن شد.

- ۱۵- شی‌هوانگ تی برای رونق تجارت سرزمین‌های تحت فرمان خود، کدامیک از تدابیر زیر را به کار برد؟
- (۱) جاده‌ی مشهور ابریشم را بازگشایی کرد.
 - (۲) مقیاس وزن‌ها، اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.
 - (۳) مالیات و عوارض تجارت خارجی را کاهش داد.
 - (۴) بر میزان صادرات ابریشم و توجه به صنعت نساجی در چین افزود.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شی‌هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه‌ی گستره‌ای از جاده‌ها ساخت. وی هم‌چنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.

- ۱۶- به ترتیب «ریگ ودا» شامل عقاید کدام قوم باستانی است و به چه زبانی سروده شده است؟
- (۱) آموری‌ها - بابلی قدیم
 - (۲) بومیان تمدن سند - دراویدی
 - (۳) آریاییان هند - سانسکریت

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین اثر بر جامانده درباره‌ی عقاید آریاییان هند، سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است. کهن‌ترین بخش وداها، «ریگ ودا» نام دارد که به زبان سانسکریت که زبان مهاجران آریایی هند بود، سروده شده است.

- ۱۷- اساس تعالیم «کنفوسیوس»، فیلسوف بر جسته‌ی چینی عهد باستان، چه بود؟
- (۱) بازگشت به پرستش خدایان چینی
 - (۲) چگونگی غلبه بر رنج و درد زندگی
 - (۳) راه‌های رسیدن به نیروانا (روشنی)

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره‌ی جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از بر جسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود. کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره‌ی دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

مجموعه سوالات استادبانک

۱۸- کدام گزینه درباره‌ی «آیین برهمنی در هند باستان»، درست است؟

- (۱) آیین پیچیده‌ای بود که از تلفیق باورهای آریایی و مردمان تمدن سند پدید آمد.
- (۲) آداب و مناسک ساده‌ای داشت که قربانی کردن از جمله‌ی آن بود.
- (۳) این آیین به خدایان متعددی که در ودaha ستایش شده بودند، باور داشت.
- (۴) در برابر باورهای آمیخته با خرافات آیین بودایی ظهرور کرد.

«پاسخ»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در ودaha ستایش شده بودند، باور داشت و آداب و مناسک دشواری را بر پیروان خود تحمیل می‌کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) عبارت «از تلفیق باورهای آریایی‌ها و مردمان تمدن سند پدید آمد» نادرست است.
- (۲) آداب و مناسک «ساده» غلط است؛ زیرا آیین برهمن آداب و مناسک «دشواری» داشت.
- (۴) آیین بودایی در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم سخت کیش برهمایی ظهرور کرد، نه برعکس.

۱۹- کشور چین از چه طریقی در معرض حمله‌ی اقوام بیابان‌گرد قرار می‌گرفت و چین در ابتدا مانند کدام اقوام شامل چندین دولت - شهر بود؟

- (۱) دره‌ی پهناور رود هوانگ‌هو - سومر
- (۲) رود یانگ‌تسه - ایلام
- (۳) رود یانگ‌تسه - سومر
- (۴) دره‌ی پهناور رود هوانگ‌هو - ایلام

«پاسخ»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دره‌ی پهناور رود هوانگ‌هو در شمال، کشور چین را در معرض یورش اقوام بیان‌گرد قرار می‌داد. چنین نیز مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن جنگاورانی حکومت می‌کردند.

۲۰- اساس تعالیم «کنفوسیوس»، فیلسوف برجسته‌ی چینی عهد باستان، کدام مورد بود؟

- (۱) بازگشت به پرستش خدایان چینی
- (۲) چگونگی غلبه بر رنج و درد زندگی
- (۳) راههای رسیدن به نیروانا
- (۴) شیوه‌ی مناسب رفتار حاکمان و مردم

«پاسخ»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره‌ی جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از برجسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود. کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره‌ی دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

^{۲۱}- «سلسله‌ی گوپتا» در هند باستان چگونه به قدرت رسید؟

- (۱) با شورش یک فرماندهی هندی به نام چندرًا گوپتا بر ضد یونانیان به قدرت رسید.
 - (۲) حکومت موریا پس از آشوکا ضعیف شد و کم کم سلسله‌ی گوپتا بر سر کار آمد.
 - (۳) چندرًا گوپتا مؤسس گوپتها، شماری از حاکمان محلی شمال هند را به اطاعت درآورد.
 - (۴) پس از تصرف قسمت‌هایی از شمال غرب هند، توسط داریوش هخامنشی روی کار آمد.

پاسخ

گزینه ۲ یا سخ صحیح است.

حکومت موریا پس از آشوا کا ضعیف شد و کم کم سلسله‌ی دیگری به نام گوپتا بر سر کار آمد.

نکته: چاندرا گوپتا مؤسس سلسله‌ی موریا بود و سلسله‌ی گوپتا پس از سلسله‌ی موریا در هند بر سر کار آمد.

۲۲- یکی از اقدامات موثر حکومت «هان»، که به سنتی ماندگار در چین تبدیل شد کدام است؟

- ۱) انتخاب مأموران دولتی بر پایهٔ اصول و تعليمات کنفوشیوس
 - ۲) دادن اجازهٔ گسترش آیین بودا
 - ۳) جلوگیری از نابودی و کشتن پیروان کنفوشیوس
 - ۴) گشایش جادهٔ ابریشم برای رونق تجارت

پاسخ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از اقدامات مؤثر حکومت هان که به سنتی ماندگار در تاریخ چین تبدیل شد، انتخاب مأموران دولتی بر پایه اصول و تعلیمات کنفوشیوس بود. در چارچوب این اصول، افراد بر اساس توأم‌نده و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند. از این‌رو، کسانی که داوطلب خدمات دولتی بودند، به منظور اثبات استعداد و صلاحیت خود لازم بود در آزمون‌های مختلفی شرکت کنند.

۲۳- تمدن کدام کشور در میان تمدن‌های نخستین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است؟

- ١) مصر ٢) يونان ٣) هند ٤) چین

پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تاثیر و نفوذ خارجی بوده است. چینیان زمانی با هند و ایران ارتباط برقرار کردند که فرهنگ و هنر آنان شکوفا شده و ویژگی خاص خود را پیدا کرده بود. چین نیز مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن، جنگاورانی حکومت می‌کردند. به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند و سلسله‌های حکومتی در این سرزمین به وجود آمد.

- ۲۴- اقدام مهم یکی از فرماندهان هندی پس از مرگ اسکندر مقدونی در آن کشور، کدام است؟
- (۱) شورش علیه یونانیان در سرزمین هند را خواستار شد.
 - (۲) از مخالفت و دشمنی برهمنان با تعلیم بودا جلوگیری می‌کرد.
 - (۳) سلسله «موریان» را بنیان گذاشت.
 - (۴) با قیام علیه یونانیان سلسله «گوپتا» را پایه‌گذاری کرد.

«پاسخ»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اسکندر مقدونی پس از آنکه حکومت هخامنشیان را برانداخت، بخش‌های وسیعی از هند را فتح کرد. با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرگوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریان را بنیان گذاشت. حکومت «موریا» در دوران فرمانروایی «آشوکا» به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سرتاسر هند به جز قسمت‌های جنوبی آن گسترش داد.

- ۲۵- کدام مورد وظیفه آریائیان هند را در قبال حفظ سرودهای «وداهای» نشان می‌دهد؟
- (۱) اجرای مناسک دشوار
 - (۲) حفظ سرودها از گرندهای فراموشی
 - (۳) مخالفت با آیین بودایی
 - (۴) قربانی کردن برای خدایان غیرمادی

«پاسخ»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین اثر بر جا مانده درباره عقاید آریائیان هند، سرودهایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداهای» است. کهن‌ترین بخش وداها «ریگ ودا» نام دارد که به زبان سانسکریت، زبان آریایی‌های هند بود، سروده شده است. به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت. وظیفه حفظ سرودهای وداها از گرندهای فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی بر عهده افرادی بود که به «برهمن» شهرت داشتند.

- ۲۶- با حفاری و کاوش باستان‌شناسان، بقایای شهر بزرگ «هاراپا» در کدام کشور امروزی کشف گردید؟
- (۱) پاکستان
 - (۲) چین
 - (۳) عراق
 - (۴) هند

«پاسخ»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهر بزرگ و پر جمعیت مو亨جو دارو و هاراپا را که در پاکستان امروزی واقع است، کشف کردند. در فاصله بین این دو شهر باستانی نیز دهانه سکونتگاه کوچک‌تر، از خاک بیرون آورده شد.

۲۷- کدام گزینه از مواردی می‌باشد که به برهمنان در هند باستان نسبت داده شده است؟

- (۱) کوشش برای صداقت‌ورزی در ایمان، نیت، گفتار و کردار
- (۲) مقابله با باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار دینی
- (۳) مخالفت و دشمنی با رواج تعالیم آیین بودایی در هند
- (۴) حفظ زبان سانسکریت از گزند فراموشی

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعالیم بودا با وجود مخالفت و دشمنی برهمنان در هند رواج پیدا کرد و سپس از آن‌جا به مناطق دیگر آسیا از جمله تبت و چین راه یافت.

۲۸- کدام گزینه از ویژگی‌های «تمدن باستانی دره‌ی سند» است؟

- (۱) ساکنان شهرهای مو亨جو‌دارو و هاراپا مردمانی جنگجو و دارای اسب و ارابه بودند.
- (۲) برخی اشیای متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات مربوط به این تمدن وجود دارد.
- (۳) به سبب موقعیت ویژه‌ی جغرافیایی خود کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارج بوده است.
- (۴) زندگی ساکنان این تمدن متکی بر پرورش دام به ویژه گاویش بود.

» پاسخ «

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی اشیای متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات مو亨جو‌دارو د هاراپا، نشان می‌دهد که این مراکز با یک‌دیگر دادوستد داشته‌اند.

یادآوری: تمدن سند به کشاورزی متکی بود و ساکنان این منطقه به پرورش دام به ویژه گاویش نیز می‌پرداختند (نادرستی گزینه‌ی ۴).

۲۹- کدام گزینه از اقدامات «چندرًا گوپتا»، حاکم مشهور هند است؟

- (۱) حکومت موریا پس از آشوکا کم کم ضعیف شد و چندرًا گوپتا بر سر کار آمد.
- (۲) در اوج قدرت، قلمرو خود را به سرتاسر هند به جز قسمت‌های جنوبی آن گسترش داد.
- (۳) علیه یونانیان قیام کرد و شماری از حاکمان محلی شمال هند را به اطاعت خود درآورد.
- (۴) پس از مرگ داریوش هخامنشی با تصرف قسمت‌هایی از شمال غرب هند به قدرت رسید.

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرًا گوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله‌ی موریا را بنیان گذاشت.

۳۰- اساس تعالیم «کنفوسیوس»، فیلسفه بر جسته‌ی چینی عهد باستان، چه بود؟

- (۱) بازگشت به پرستش خدایان چینی
- (۲) چگونگی غلبه بر رنج و درد زندگی
- (۳) راه‌های رسیدن به نیروانا (روشنی)

«پاسخ»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسفان چینی، اصول و آیینی برای اداره‌ی جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از بر جسته‌ترین این اندیشمندان، «کنفوسیوس» بود. کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره‌ی دین یا خدایان چینی، خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

۳۱- کدام گزینه از تغییر و تحولاتی است که پس از استقرار «سلسله‌ی هان» در چین باستان روی داد؟

- (۱) پایان تفرقه و تجزیه‌ی سیاسی در چین برای نخستین بار
- (۲) تکمیل دیوار چین و اتصال بخش‌های مختلف آن به یکدیگر
- (۳) برقراری روابط ایران و چین و گشاش جاده‌ی ابریشم
- (۴) انتخاب مأموران دولتی بر پایه‌ی اصول و تعلیمات بودا

«پاسخ»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «سلسله‌ی هان» با گسترش قلمرو خود از سمت جنوب و غرب با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد. جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده‌ی ابریشم شهرت یافت و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره‌ی هان گشاش یافت. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۲) از وقایع دوره‌ی سلطنت شی‌هوانگتی می‌باشد.
- (۴) به دلیل به کارگیری نام «بودا» به جای «کنفوسیوس»، نادرست است.

۳۲- در میان تمدن‌های نخستین، کدام تمدن به سبب موقعیت ویژه‌ی جغرافیایی خود، کم‌تر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است؟

- (۱) مصر
- (۲) هند
- (۳) بین‌النهرین
- (۴) چین

«پاسخ»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه‌ی جغرافیایی خود، کم‌تر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.

-۳۳- زمانی که تمدن چین مانند سومر و مصر شامل چندین دولت - شهر بود، چه کسانی بر قسمت‌های مختلف این کشور حکومت می‌کردند؟

- (۱) جنگاوران
- (۲) کاهنان
- (۳) نمایندگان شاه
- (۴) رؤسای قبایل

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چین نیز مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن، جنگاورانی حکومت می‌کردند.

-۳۴- «ژنگ»، نخستین امپراتور چین باستان، به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، کدام روش را در پیش گرفت؟

- (۱) آیین کنفوسیوس را در چین رسمیت بخشید.
- (۲) با فرستادن سفیری به دربار اشکانیان، جاده‌ی ابریشم را بازگشایی کرد.
- (۳) تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه‌ی گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت.
- (۴) مأموران دولتی را نه بر مبنای ثروت و خون، بلکه براساس توانمندی و شایستگی انتخاب کرد.

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از فرمانروایان سلسله‌ی «چهاین» به نام ژنگ که در ۲۶۴ ق.م. به تخت نشست، با پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمین‌دار به تفرقه و تجزیه‌ی سیاسی چین پایان داد و حکومت نیرومندی را به وجود آورد. او عنوان شی‌هوانگ‌تی به معنای امپراتور اول را که پیش از آن مخصوص خدایان و قهرمانان اساطیری بود، برای خو برگزید. شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه‌ی گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. یادآوری: سایر گزینه‌ها، مربوط به اقدامات سلسله‌ی هان است.

-۳۵- کدام آیین، در عصر باستان از هندوستان به چین راه یافت؟

- (۱) آیین کنفوسیوس
- (۲) آیین برهمنی
- (۳) آیین بودا
- (۴) آیین ودایی

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعالیم بودا با وجود مخالفت و دشمنی برهمنان در هند رواج پیدا کرد و سپس از آن‌جا به مناطق دیگر آسیا از جمله بت و چین راه یافت. در دوران سلسله‌ی هان، آیین بودا به چین راه یافت.

-۳۶- اساس تعالیم کنفوسیوس بود و به دستور آثار این اندیشمند سوزانده شد.

- (۱) اصول اداره جامعه - ژنگ
- (۲) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - هان
- (۳) اصول اداره جامعه - هان
- (۴) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - ژنگ

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اساس تعالیم کنفوسیوس این بود که مردم چگونه باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را ترویج دهند. ژنگ (ملقب به شی‌هوانگ‌تی) به شدت با اندیشه‌ی این اندیشمند مخالفت کرد و دستور داد آثارش را بسوزانند.

۳۷- کدامیک از حقایق مطرح شده توسط بودا نمی‌باشد؟

- (۱) سرچشمه درد، تاریکی است.
- (۲) تنها با رسیدن به «تیروانا» می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد.
- (۳) از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.
- (۴) زندگی سراسر درد و رنج بی‌پایان است.

«پاسخ»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بودا از چهار حقیقت عالی سخن به میان آورد که عبارت بود از: ۱- زندگی سراسر درد و رنج بی‌پایان. ۲- سرچشمه این درد، آرزو و خواستن است. (نه طبیعت و تاریکی). ۳- تنها با رسیدن به «تیروانا» می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد. ۴- از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.

۳۸- شیوهانگ تی، پس از آن که حکومت نیرومندی در چین به وجود آورد، برای رونق سرزمین خود، به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) ارتباط اقتصادی و فرهنگی، با تمدن‌های دیگر برقرار کرد.
- (۲) عیار سکه‌ها را در تمام کشور یکسان نمود.
- (۳) از اندیشمندان چینی برای اداره‌ی بهتر حکومت یاری خواست.
- (۴) به تکمیل دیوار چنین در مقابل اقوام صحرائگرد پرداخت.

«پاسخ»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از فرماتروایان سلسله‌ی «چه این» به نام ژنگ، که در ۲۶۴ ق.م به تخت نشست، با پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمین‌دار به تفرقه و تجزیه‌ی سیاسی چین پایان داد و حکومت نیرومندی را به وجود آورد. او عنوان شیوهانگ تی به معنای امپراتور اول را که پیش از آن مخصوص خدایان و قهرمان اساطیری بود، برای خود برگزید. وی تشکیلات اداری را نوسازی و به قصد رونق تجارت مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.

۳۹- مهم‌ترین آثاری که درباره‌ی عقاید آریائیان در هند، که از سمت شمال غرب وارد این سرزمین شدند وجود دارد، کدام است؟

- (۱) سرودهایی در ستایش آفرینش و خدایان
- (۲) پرستشگاه‌هایی برای قربانی کردن
- (۳) معابدی برای نیایش خدایان متعدد
- (۴) آئین‌های بسیار پیچیده‌ی برهمنی

«پاسخ»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آریائیان هند نیز همانند سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را به عنوان یکی از مظاهر (ماه - آسمان - خورشید ...) می‌پرستیدند. مهم‌ترین اثر بر جامانده درباره‌ی عقاید آریائیان هند، سرودهایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان (وداها) است. کهن‌ترین بخش وداها «ریگودا» نام دارد که به زبان سانسکریت، که زبان مهاجران آریایی هند بود، سروده شده است.

۴۰- کدام مورد از وقایع مهم دوران سلسله‌ی هان در سرزمین باستانی چین می‌باشد؟

- (۱) سوزاندن آثار کنفوسیوس
- (۲) جاده مشهور ابریشم مورد تهاجم صحراء‌گردان قرار گرفت.
- (۳) راه یافتن آیین بودا به آن سرزمین
- (۴) تکمیل دیوار چین برای جلوگیری از هجوم اقوام صحراء‌گرد انجام گرفت.

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از مرگ شی‌هوانگ‌تی، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد سلسله‌ی هان روی کار آمد، در دوران فرمانروایی این سلسله، تغییر و تحولات چشم‌گیری در چین رخ داد. کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ پیشرفت نمایانی کرد و چینیان دست به ابداعات و اختراعات مهمی زدند. سلسله‌ی هان با گسترش قلمرو خود، با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد. در دوران سلسله‌ی هان آیین بودا به چین راه یافت و در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها مورد پذیرش بخشی از مردم چین قرار گرفت.

۴۱- اساس تعالیم کنفوسیوس درباره‌ی حاکمان، در سرزمین چین کدام است؟

- (۱) انتخاب مأموران دولتی از بین مردم عادی
- (۲) ترویج رفتار مناسب در جامعه
- (۳) جلوگیری از ورود ادیان دیگر به چین
- (۴) گسترش عدالت و جلوگیری از ظلم به مردم

» پاسخ «

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره‌ی جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از برجسته‌ترین آنان کنفوسیوس بود که چند قرن پیش از شی‌هوانگ‌تی می‌زیست. کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره‌ی دین و خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند. شی‌هوانگ‌تی در مخالفت با اندیشه‌های وی دستور داد آثار کنفوسیوس را سوزانده و حکیمان پیرو او را نابود کنند.

۴۲- مهم‌ترین وظیفه‌ی برهممنان، به واسطه‌ی مقام و موقعیت مذهبی که داشتند کدام است؟

- (۱) جلوگیری از گسترش آیین بودا
- (۲) حفظ سرودهای وداها از گزند فراموشی
- (۳) خواندن سرودها به زبان سانسکریت

» پاسخ «

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آریاییان هند نیز همانند سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را به عنوان یکی از مظاهر طبیعت، مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش می‌پرستیدند و مانند ایرانی‌ها به خدای غیرمادی و مافوق طبیعت اعتقاد داشتند. به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهممنی مشهور شد. قربانی کردن، از جمله‌ی رسوم سخت و پیچیده‌ی آن بود. وظیفه‌ی حفظ سرودهای وداها از گزند فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی، بر عهده‌ی افرادی بود که به برهمن شهرت داشتند.

- ۴۳- بقایای شهر بزرگ و پر جمعیت هاراپا، به وسیله‌ی کاوش‌های باستان‌شناسی، در کدام کشور کشف شده است؟
۱) چین ۲) یونان ۳) بین‌النهرین ۴) پاکستان

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده‌ی بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهرهای بزرگ و پر جمعیت مو亨جدارو و هاراپا واقع در پاکستان را کشف کردند. در فاصله‌ی بین این دو شهر باستانی نیز ده‌ها سکونتگاه کوچک‌تر از خاک بیرون آورده شد.

- ۴۴- در کدام ناحیه‌ی هند، قوم تیره‌پوست دراویدی‌ها تا قرن‌ها به زندگی مستقل در مقابل سلطه‌ی مهاجران آریایی ادامه دادند؟

- ۱) در ناحیه‌ی فلاکت دکن
۲) در شمال رود گنگ
۳) در اطراف رود سند
۴) نواحی استوایی و مرطوب جنوب هند

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در حدود ۱۵۰۰ ق.م و در زمانی که سند رو به انحطاط نهاده بود، دسته‌هایی از اقوام آرایی از سمت شمال غرب وارد هند شدند. آریائیان که مردمانی جنگجو و دارای ارابه و اسب بودند، به تدریج بر بخش‌های شمال هند مسلط شدند و قدرت و نفوذ خود را تا نواحی مرکزی آن کشور گسترش دادند. نواحی استوایی و مرطوب جنوب هند، زیر سلطه‌ی مهاجران آریایی در نیامد و قومی تیره‌پوست موسوم به دراویدی‌ها تا قرن‌ها در آنجا به زندگی مستقل خود ادامه داد.

- ۴۵- کدام مورد از اقدامات مهم شی هوانگ‌تی از فرمانروایان سلسلهٔ (چه این) در سرزمین چین نمی‌باشد؟

- ۱) شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها را ساخت.
۲) جاده مشهور ابریشم را از طریق چین به اروپا و آسیا متصل کرد.
۳) تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد.
۴) مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه را یکسان نمود.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از مرگ «شی هوانگ‌تی» چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد «سلسله هان» روی کار آمد. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره «هان» گسترش یافت. سایر اقدامات توسط شی هوانگ‌تی صورت گرفت.

۴۶- دلیل روی گردانی برخی از آئین پیچیده برهمنی در هند کدام است؟

- (۱) رسوم سخت و پیچیده قربانی کردن
- (۲) شکل‌گیری و رواج آئین‌های دیگر
- (۳) تحمیل مناسک طاقت‌فرسا بر پیروان آن
- (۴) طهور آئین بودایی در برابر کیش برهما

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مناسک طاقت‌فرسای آئین برهمنی که به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند باور داشت، به تدریج موجب روی گردانی برخی از پیروان آن شد و زمینه را برای رواج آئین‌های دیگر در هند مانند بودایی فراهم آورد.

۴۷- بقایای شهر بزرگ و پر جمعیت هاراپا، به وسیله کاوش‌های باستان‌شناسی، در کدام کشور کشف شده است؟

- (۱) چین
- (۲) یونان
- (۳) بین‌النهرین
- (۴) پاکستان

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهرهای بزرگ و پر جمعیت مو亨جدارو و هاراپا واقع در پاکستان را کشف کردند. در فاصله بین این دو شهر باستانی نیز دهای سکونتگاه کوچکتر از خاک بیرون آورده شد.

۴۸- کاغذی که امروزه، همه‌ی ما هر روزه از آن استفاده می‌کنیم، نخستین بار، در کدام کشور باستانی اختراع و مورد استفاده قرار گرفت؟

- (۱) مصر
- (۲) هند
- (۳) چین
- (۴) یونان

» پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کاغذ، ابتدا به وسیله‌ی چینی‌ها اختراع شد، (بیشتر به صورت پارچه‌ای) سپس مسلمانان آن را از چینی‌ها گرفتند و تکمیل کردند (با استفاده از الیاف گیاهی) و بعدها اروپاییان فن کاغذسازی را از مسلمانان آموختند و با کمک مواد شیمیایی و ماشین‌آلات آن را توسعه دادند.

۴۹- در کدام کشور باستانی، مجموعه‌ی متون دینی (وداها)، در حدود ۱۲۰۰ ق. م به صورت مکتوب درآمد؟

- (۱) هند
- (۲) چین
- (۳) یونان
- (۴) میان‌دورود

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در هند باستان پس از آن‌که چندین قرن افسانه‌ها و اعتقادات مردم سینه به سینه نقل شد در حدود ۱۲۰۰ ق. م به صورت مکتوب درآمد که به آن‌ها کتاب‌های ودا می‌گویند.

۵۰- در چین باستان کدام عامل سبب افزایش جمعیت و پیدایش نخستین شهرها شد؟

- (۱) تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی
- (۲) برقراری وحدت سیاسی به دست شیوه‌انگشتی
- (۳) رونق تجارت در اثر تولید محصولاتی مثل ابریشم
- (۴) مهاجرت گسترده از سرزمین‌های همسایه به چین

» پاسخ «

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در چین نیز مانند دیگر جاهای، با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، جمعیت رو به افزایش نهاد و به تدریج زمینهٔ پیدایش نخستین شهرها را در حدود ۱۵۰۰ ق.م فراهم آورد.

۵۱- کدام گزینه از ویژگی‌های تمدن درهی سند است؟

- (۱) ساکنان شهرهای مو亨جودارو و هاراپا مردمانی جنگجو و دارای اسب و ارابه بودند.
- (۲) به سبب موقعیت ویژهٔ جغرافیایی خود کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارج بوده است.
- (۳) زندگی ساکنان این تمدن متکی بر پرورش دام به ویژه گاویش بود.
- (۴) وجود برخی اشیای متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات مربوط به تمدن سند است.

» پاسخ «

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وجود برخی اشیای متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات مو亨جودارو و هاراپا، نشان می‌دهد که این مراکز با یک‌دیگر دادوستد داشته‌اند.

یادآوری: تمدن سند به کشاورزی متکی بود و ساکنان این منطقه به پرورش دام به ویژه گاویش نیز می‌پرداختند. (رد گزینهٔ ۳).